

katkomp.

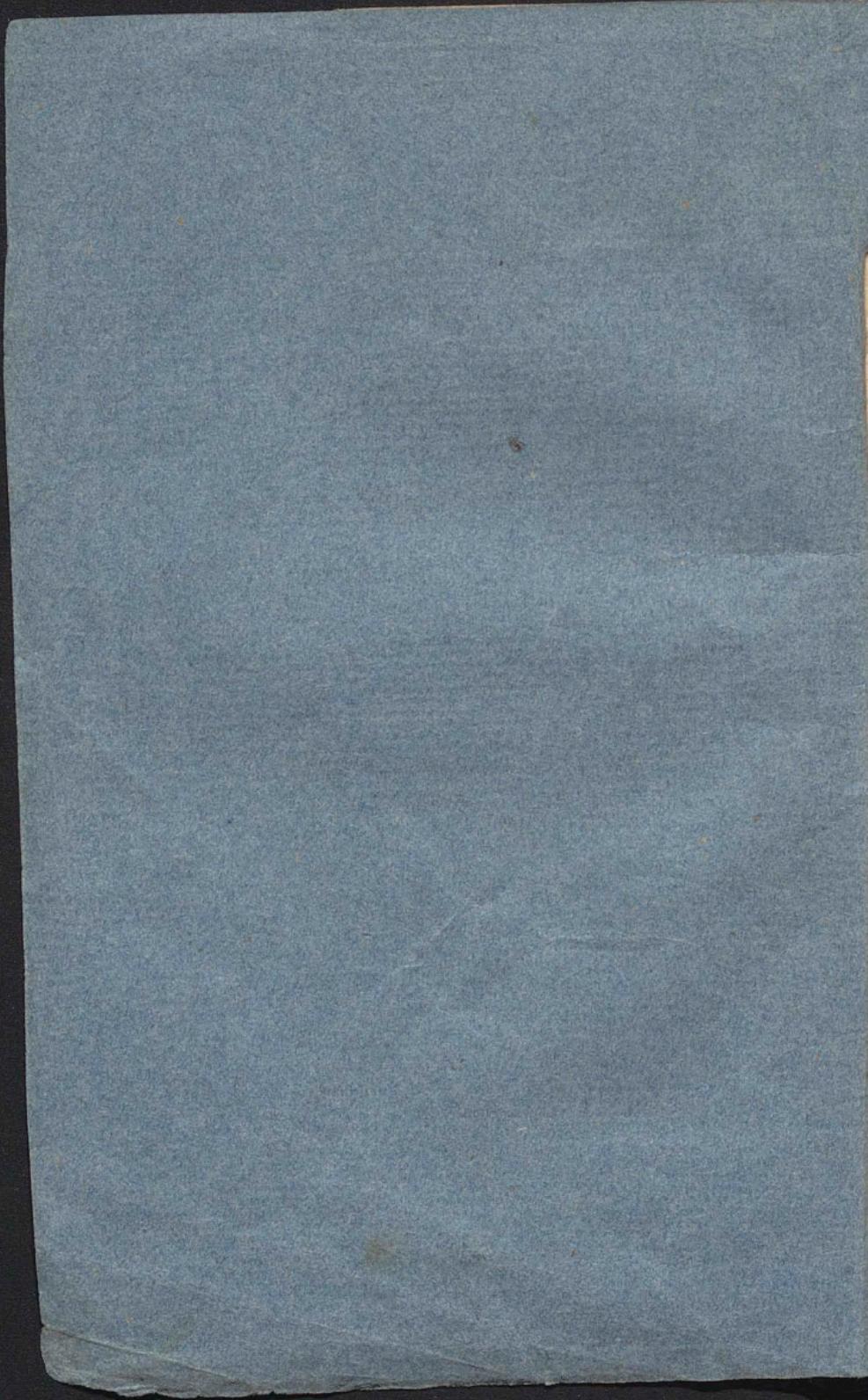
1333

I. Mag. St. D. P.

Wudae Michaelis Hendeca
syllabi Bethlehemici.

Crac. in off. typ. Christoph. Schae-
delii. 1641.

P.

MICHA-
ELIS
WUDÆ

Hendecasyllabi
BETHLEHEMICI.

CRACOVIAE,

In Officina Typogr. Christophori Schedelii
S. R. M. Typog.. M. DC. XXXXI.

In Stemma Antiquissimæ Domus.

SIBLIOT
UNIV.
CRACOVIENSIS

AGEN

1835

GRACOVIENSIS

Gnata Iouis Clypeo se isto munire solebas,
Armorum præses, consiliijq; Dea :

Sed nostram fortè patriam clypeare SOBIESCI

Nunquam deficiunt ; ac neque deficiunt.

Sic Conso, Suadâ, meritis, pertingit Olympum

Gens sacra ! de cerebro est, nonne propago Iouis ?

Desiderius Lubomirski Stud. eloquen.

Magni Academiæ Cracouieñ.

MÆCENATIS

Illustrissimi Dni. D.

JACOBI
SOBIESKI

Terræ Bełzeñ. Palatini,
Crasnostauieñ. &c &c.

CAPITANEI,

Intimis & optimis virtutum Paternarum
& auitarum Hæredibus,

Generos. & Magnan. Juuenibus

D. MARCO

Capitaneo Iauorou.

• S T S •

E T

D. IOANNI SOBIESCIIS.

M. IOANNES CYNERSKI

Rachtamouius, Coll. Maior,

Eloquen. Profess. Tylicianus,

Ad fælix Noui Anni auspicium

S. & P. P.

Ro amplissimis ve-
stris in me, & Almam no-
stram Vniuersitatem, me-
ritis exiguū istud quidē,
sed serenum tamen mu-
nus, ut serena mente atque fronte recipi-
atis, Magnanimi luuenes, oro. Non ego
vobis Heliodori Psychen, aut Barclai
**Argenidē ostētaticis Elocutionis Sym-
bola,**

bola, sed pij & amæni Poetæ, pro pio Xe-
niolo, pios offero dedicoq; iocos. Viuite
fælices nobilissimi luuētutis Polonæ Prin-
cipes, qui genere virtutes, virtutibus &
indole Parentes, moribus amænissimis
Maiores effingitis: Nos literarię Reipub.

Quirites, omnia Vobis fausta, prospera,
fortunata intimis ex animis compreca-
murus. Quid enim nobis accidere potest,
aut illustrius ad gloriam, aut iucundius
ad vitam, quám Vos lectissimos in Par-
nasso Academico flosculos, tantis meri-
tis florentes, tanta spe conspicuos, inco-
lumes contueri? Exhilarat nos plurimū
indole, & virtute Illust. D. Hieronymus à
Granow S I E N I A W S K I, magnorum pa-
triæ fortissimorūq; Bellatorū ac propug-
natorum vnicus surculus: reficiunt hu-
manitate & eloquentia Paulus & Ioānes
POTOCCHI, Palatinidæ Bracławieñ. re-
creant spe eximia, moribusq; suauissimis
Alexander DONHOPH, Palatinides, &

Stanislaus K O N I E C P O L S K I Castellani-
 des Sieradieñ. Iam verò Vestræ mellitif-
 simæ animulæ, Ioannes & Nicolaus O-
 S T R O R O G H , Pocillatoris Supremi Regni
 Filij, nonne optimi Parentis intimam
 spirant amænitatem? Porrò Ioānes D -
 B I N S K I , Magnifici Vexilliferi Cracouñ.
 Filius, quam vultu, & speciosa morū cō-
 positione innatam circumfert graui-
 tatem? Quis bonis in literis laboriosior
 Alberto R O X I C K I Castell. Polaneceñ,
 quis in lucubrationibus amēnior Alberto
 P A R I Z , aut in vigilijs constantior Con-
 stantino P A R I Z , Castell. Circeñ. Quis
 L A N C K O R U N S C I J S . Castell. Woiniceñ. aut
 Szuminscio Castell. Ripniceñ. aut Cas-
 miro B R O D E C K I Capitan. Iasleñ. aut Io-
 anne G N I N S K I , sensibus neruosior, styl-
 loq; fælicior? Qua cū alacritate animorū
 & attentione audire solemus, ingeniosif-
 simas atq; prōptissimas, Alberti O P A-
 C K I publico in confessu de rebus grauis-
 misis

simis dissertationes? Qua cum voluptate Sigismundi Czowski, & Constantini Oborski Vexilliferi Circeñ. Orationes percipimus? Quam suavis morum grauitas in LEZINSIO? RZESSOVIO? CZARNECCIO? GIDZINSIO? GORAYSCIO? Quas Maiorū virtutes, indole pollicentur generosa Petrus & Stanislaus DZIALINSII & Thomas atque Michaël CHVMI ECCR, & Stephan⁹ cū Martino & Samuele LEDVCHOVII, & Paulus atq; Thomas OLTARZEWII, & Stanisl. cū Vladisl. DRCHOIOWCII. Alexander cum Nicolao PISARSCI? Quám sunt moribus & ingenij formosi Casimirus & Martinus, CRASICCY Capitan. Dolineñ. quām vigilantes in bonis disciplinis Hieronymus & Vladislaus KOMAROVII? quām sententijs fælix exprimendis Constantinus RATECKI, quām facilis elocutione Ioannes KOPEC, quā disertus Desiderius LVBOMIRSKI, aut Nico-

•S(+)S•

Nicolaus STRADNICKI, aut Iac. & Ioan.
VERDÆ Capitan. Nyssiceñ. cœterique
nobilissimi luuentutis flosculi, quorum
nomina meritaque illustriora sunt, quám
vt commemoratione mea explicari pos-
se videantur. Hos inter omnes, Vos Ma-
gnanimi SOBIESCI, hoc ipso sæculo,
Illustr. & Magnif. Vestri Parentis eximia
liberalitate, rarissima pietate, diuinoq;
candore, languidulis animis Starnigelli-
anis, spiritum inspiratis viuaciorem. Flo-
rete, vige, viuite, lectissimi luuentutis
Polonæ Principes, & (vt quidem cœpi-
stis) primis ab annis, auitam paternâque
toto orbe propagatam gloriam, Hære-
des florentissimi fælicissimiq; æternūm
propagate. Dat è Coll. Maiori in per-
vigilio Purification. SS. Deiparæ Virginis.
Anno Dñi. 1641.

OS(+)S

N V Θ E T I K O N

A D

Illustres & Magnanimos

Illustriss & Magnifici

Academicæ pietatis, ac libertatis

V I N D I C I S,

Ac

Propugnatoris

F I L I O S,

D. D. M A R C V M

E T

I O A N N E M

S O B I E S C I O S,

Et reliquam Florentissimam Parnassi

Academici Iuuentutem.

Do pupuli amænoli, venusti,
Duo candiduliq; turturilli,
Ingens Craciadu | Camænularum,
Ingens atque nouem sorocularum,

¶

Ingen⁹

*Ingens atque laboriosioris
Phæbi delitium, decus, voluptas?
Patris ridet in ore queis venustas,
Matris ridet in ore queis venustas,
Indolesque simul SOBIESCIANA,
DANIELOVICIA indolesq; feruet:
Flore in primulo, & annulis amænis,
Primo in flosculo, amænolis & annis,
Ad cunas ego Vos voco beatas,
Ad cunas ego Vos voco recentes,
Regis Hospitis, & recentioris
Infantis voco, blandulo sonoro.
Et simul lepidos voco puellos,
Et simul teneros voco Quirites,
Nostræ Sarmatici Sagi, Togæq;,
Nostræ Sarmatica Togæ, Sagiq;,
Præclarissima, lucidissima atq;
Ornamenta, decora, maximorum
Et Patrum Patriæ, & mei Lycae.*

*Huc hic acceleret potens sagati,
Ille Martis alumnus, atque pullus,
Heres magnanimae indolis serenus,
Vnicum generis decus, iubarq;*

Gen.

Gentis præsidium vnicum, decusq;
 Ocellus meritorum & vnicellus;
 Huc S I E N I A V I V S ad casam beatam,
 Ad fontemq; celer ruat perennem,
 Hausturus subito potentioris
 Martis robur, in hostium Phalanges:
 Ut sit malleus, ah ferocientis,
 Ah gentis nimium superbientis,
 Qua non possibile est ferociorem
 Quæ ferociat, efferociatq;
 Cruditate dari proteruiore,
 Visceret magis, & magis laceisset,
 Et quæ dilanier magis patentes
 Opes vndique Russiae patentis,
 Russiae ah nimium laboriosæ,
 Afflictæ, miseræ, calamitosæ!
 Ut sit Martis in officina fortis,
 Fortis malleus, insolentis hostis:
 Et fundat Scythicos manu Molosso.

O S I E N I A V I V S atterat (nouellus
 Vindex Russiae) vt olim, & illi, & illi
 Attriuere Viri, hostium Cohortes,
 Pater cum Patruo, atque Auus Dynasta,

26.10.

Et duo Proauī; Corona nostri
Mauortis speciosa, lausq; Gentis.
In te spes generis recumbit omnis
Heroum, atque Ducum propago fortis,
Verum exemplar Aui, Patrisq; Adame,
Ut ergo vigeas diu & perennes,
(Optamus vigeas diu & perennes)
Cunis hauri animum pium è beatis.

Huc & POTTOCII duo, fideles
Obsides fidei laboriosæ,
Duo corcula, prouidae Thaliæ,
Illustres animæ, pijs Lycae;
Potentes Ataui; Patre atque Magno
Bellatore, nimis nimis beati;
Sponte qui vigiles, & vsque, & vsque,
Doctis peruigiles, & vsque, & vsque,
Noctes, atque dies, sacrant Camœnis.
Et sibi solidam eruditionem,
Et sibi nitidam elocutionem,
Comparant generosiore ductu,
Curruntq; impete nunc fauentiori,
Nunc promunt numerosq; Tullianos,
Nunc vrgent genium recentioris

Sty. V

260

Styli, nobilioribus lacertis!

*O quantum patriæ Spei inde; & isti
Accrescitque Lycæo amænori!
Postquam vos bona, quæ profecta magnis
A maioribus indoles, per Orbem
Clarabit Sapientia, atque Suada!
O dulces animæ nouem Sororum
Quas tanto studio fouetis. Ergo
Cunis ambrosiam hisce, perlubenter
Delibate puelluli nouelli.*

*Huc Ostrorogij duo gemelli
Fratelli properent, venustuli ambo,
Ambo candiduliq;, blanduliq;,
Ambo floriduli, ambo pusiones;
Qui nostram subiere nunc palæstram,
Ut promant animis pium uigorem,
Oproment animis pium vigorem.
Castis casta placet, virago puppis,
Puppi virgo placent tibiq;, casti.
Salue, terque quaterque, centiesque,
Patris magnanimi propagofælix,
Olim Sarmatiæ futura fulcrum:
Sty. Vale, terque quaterque, milliesque*

2636

Patris delitium, decus, voluptas.
Matri delitium decus, voluptas,
Nostrum delitium, decus, voluptas.
Nobis in spem Academiæque crescis.

Huc & Donhophule ad beatores
Cunas, siste gradum propinquiores,
Quem natura parens amicitate
Tinxit, cum grauitate permodesta.
Viue delitium Patris venustum,
Viue matris ocelle blandicelle.
Ec quisque melos bibe auspiciatum.

Quis instat generosiore vultu?
Et tam præcipites gradus adurget?
Agnosco sobolem Patris sagacem,
Nosco grandiloqui Patris puellum,
Cultum moribus, ore blandicellum:
Noui Staneshlæte, tuumq;
Vultum, & ingenium Parentis illud,
Illud & Patrui sagax, serenum,
Solers, acre, potens, ad arma, ad arma!
Ad arma ingenium sagax, paratum!
Ad Musas genium satis paratum!
Armatam coluere sic Mineruam,

Pacatam coluere sic Mineruam,

KONIEC POLSCIAD æ parifauore!

Cresce præsidium Domus vetustum,

Matris deliciumq; cresce amænum,

Tibi hospes puer osculum propinat,

E cunis puer osculum propinat.

At tu lenta moras cohors quid istas

Nectis? tardigrados premisq; passus?

An vobis Charitum benignaturba

Turbam non habet otiosiorem?

Quid? etas prohibet videre Cunas!

Blandi pupuli? amænoliq; gnati?

Non etas prohibet, videre Cunas

Blandi pupuli, amænoliq; gnati,

Quam virtus bona, castitas, ruborq;

Verecundia, sanctitasq; morum

Et verisitis, & pudor coronat.

Quid moras trahis vsq;; & vsq;; & vsq;;

O DEMBINSKI ADA Patris sereni

Olim & eximum decus future,

O & præsidium Domus fidele;

Candidos iuuenes amat puellus,

Te Candor rubicundulus venustat.

¶

Palles pallidule, ô quid? ô quid? ô quid?
Opacky, & vigiles diesq; sero
Noctesq; addere lucubrationi
Non cessas nimium laboriosæ?
Alternas pietas amat Camœnas,
Alternam pietatem amat puellus,
Alternumq; laborem amat puellus,
Qui ad cunas vocat inuicem recontes,
Risu, fletu, & amore blandicello.

Vltro deproperat meus Brodecki,
Cunas visere blanduli puelli,
Qui vltro Craciadas colit Camœnas,
Phæbo Thesspiadum Deo dicatas,
Et summo studium fouet labore,
Et summo ipse stylum excolit labore,
Et summo literas fouet fauore,
Queis sibi parat elocutionem,
Queis sibi parat eruditionem
Tenellam, nitidam, atque copiosam.
Seu ludit fidibus Catullianis,
Seu fingitque modos Maronianos,
Seu prensat geniumque Tullianum
Ductu prendere plus capaciore

Quām

Quām vox sufficiat, latusque molle,
Et pectusculum iners ad acre bellum.

Hunc pone insequitur fidelis alter,
Raiecki insequitur fidelis alter
Achates, pariter rotundus ore,
Vultu compositus rotundiore,
Et verbis quoque ritè collocatis.
Constantine vale, vige, viresce,
Et constans bibe fonte de sacrato
Infans quos dat amans tibi liquores.

Quis non Parisiam indolem stupescit?
Florentem, validam, laboriosam?
Et brumæ patientiorem acerbæ?
Parcam & temporis auspicatoris?

Te quis o Rudomina, quis tuumq;
Præstans ingenium, fidele, solers,
Moresq; ingenuos & integellos,
Laude non celebrat fauentiore?
Te prudens Genitor bonis Camænis,
Et nostro dedit imbuendum amæno
Candori, fideiq; peruetusti
Lycaj; satis inde iam peritus
Quantum conueniat tibi, tuæq;

Hic liber labor institutioni.

Ad cunas quoq; tu veni beatas.

At Gninski meus est ubi ille latus,
Forma, moribus, indole atque suada,
Qui primam glaciem, mea in palestra
De Diuo Patre verba dum est locutus,
Fregit impetu dictionis acri?
Affixit grauis ah grauis, seuerus,
Hunc lecto dolor, impotentiorem
Iam resistere! Perfide ah satelles
Nos centum pia vota, mille vota,
Et rursus pia vota, mille, mille,
Reddemus valeat modestus ille
Gninski, frangat & impetus molestos,
Et morbum arceat insolentiores.

Pastor ille pusille Tytirille
Illud heus rubicundulum, venustum
Ecunis rubicunduli puelli
Heus adfer cito Tytirille pomum
Mox, mox iste meus valebit aeger.

Trachgninski ille Pater bonusq; mystes
Posna candidus, & fidelis ille
Mæcenas, Patruus Nepotulum olim

Hunc

Hunc nostrae fidei reliquit unum
Candidum, ingenuum, & laboriosum.

Sed turbam video frequentiorem,
Et turbam Iuuenum satis modestam,
Et cerno Iuuenes modestiores.
Huc huc deproperate vos modesti
Huc & deproperate vos nouelli
Surculi ingeniosioris oris,
Quos & suada modesta peruenustar,
Quos & casta Minerua demineruat.

Quis & Tarnouios, Slesinsciosque,
Quis Leduchouios, Crascciosque,
Quis & Dzialinios, Chumecciosque,
Quis Czizouiadas, Oborsciosque,
Quis & Lezinios, Goraissciosque,
Quis Lanckorunios, Szuminsciosque,
Quis & Gidzinios, Steponiosque,
Quis & Czarnecios, Pisarsciosque,
Quis & Roxicios, Staniciosque,
Quis Makouecios Bogucciosque,
Quis Komarouios, Kopecciosque,
Quis Rzebsouiadas, utrumque verdam,
Centenam Iuuennm simul Cateruam,

Mille,

• 9 •

Millenam Iuuenum simul Cateruam,
Et pulchram indole perspicaciore,
Et suada facilem suauiore,
Et dignam meritis per auspicatis,
Ad cunas renuit vocare sanctas?

Testor pupuli amænoli, venusti
Vos o candidulique turturilli,
Vos SOBIESCIA DAE Duces nouelli
Pij, floriduli, serenuliq;
Ductetis iuuenum Cohortem vt istam,
Centenam iuuenum Cohortem vt istam,
Millenam Iuuenum Phalangem vt istam,
Sistatis Iuuenum Phalangem vt istam,
Ad Cunas pueri recentiores
Quem luci dedit aureæ Virago.

Hic fas erit, fas ter, fas ter, fas ter,
Cantillare nouella carminella,
Scribillare nouella carminella,
Et versus geminare peruenustos
Et versus geminare peruetustos.

Hunc mi Marcule, mi Ioannole ambi
Totum blandidulum, nouum, puellum,
Pulchellum, aureolum, bonum puellum,

Qui

28.30

Qui flagrans face, mutuaq; flamma,
Te totis amat, atq; te medullis,
Totum nectareum, osculatione
Casta, blandidula, pia, Venusta,
Sancta, nectarea, vſq;, & vſq;, & vſq;
Donec languidulis tuis, tuisq;
Obrepas sopor, & puelli ocellis.

Vestrum delitium sit oro hic infans,
Et solatiolum sit oro hic infans.
Hoc ex fonte bonam eruditio[n]em
Libate, & genium elegantiarum,
Ille vos pietate recreabit,
Ille & ingenia alma perbeabit,
Ille & Spiritulum bonum irrigabit,
Interq; astra corusca collocabit.
Sed non astra corusca collocabit
Inter, purpureus puellus ante
Quam vos, & Patriæ, & Parenti utrjq;
Sanctæ & Religioni, Amico & omni,
Et Consanguineo, propinquo & omni,
Et Vestro quoq; prouido Lyceo,
Doctæ effeceritis palam Minerue,
Et vestræ indolis elegantioris,

Magno

Magni Sarmatici orbis in theatro,
Magnum, magna operæ, atq; gloriosum
Specimen, Pater ut dedit disertus
Fortis, magnanimus, grauis, Senator,
Et dat, & dabit, utq; det per aium,
Pijs à Superis fauente voce
Supplex Sarmatium rogat Lyceum,

Vidit, plaudite vos nouem Sorores,
Vidit, plaudite Sarmatæ potentes,
Et diem celebrate fortiorem,
Seclisq; omnibus auspiciatiorem,
Vidit spartacus ille parricida,
Excors, trux oculis, Tyrannus Orbis,
Et frendens, gemuit Tyrannus Orbis,
Vester fulmina dum ore perdiserto
Vibraret, furiam premens, Pericles.

Quid demens, furiose, quid Tyranne
Horkes magnâimi elocutionem
Liberam, validam, potentem, & acrem
Herois? simul ore perduelles
Et armis premere, hoc decus Polonum est.

Deduc ex acie prior Caballos,
Exhaustosq; prior trahas Camelos,

Auf

Aufer sarcinulas vagas, inertes,
Exspes, perdite, trux, proterue, fallax,
Et tandem fuge prædo Principum Orbis,
Osmane, ac lepores tuos subaudi,
Magis consilio geri leonum,
Quam armis Martis opo, quod ipse summus
Vindex Iustitiae, Deus tuetur.

Dabis, sed dabis impie o lanista,
Penas flagitijs tui solennes,
Et qui olim patrijs coruscus armis,
Militem innocuos rotasti in enses,
Et turmas procul, & procul Phalanges,
Mandasti misero interire telo;
Idem, idem horridus in putri latrina,
Non in ambitiosiore lecto,
Nec telo latus arduus, nec hasta,
Immanes trepidabis ut molossos
Ceruus, cassibus asperis rotatus;
Et frustra refugos, vocabis Antheos,
Et frustra querulos mouebis imbres,
Frangens fune gulam Lycambiana.

Inter Sarmaticos fuit Dynastas,
Fortes, magnanimos, pios, potentes,
Virtus

• 83. 86 •

Virtus tam generosa, tamq; suada
Fælix, quæ peperit beatiorem
Pacem, Orbi nimium calamitoso!
Hæc sunt hæc spolia elocutionis
Opima hæc spolia elocutionis!
Fælicis nimis, & nîmis beatæ,
Quæ vester tulit è manu Tyranni,
Per orbem celeberrimus Pericles,
Polonus celeberrimus Pericles.
At ius, fasq; pium, ut pio, in Senatu
Armet eloquio pio, fideli,
Munus dicere non meum est: tacebo,
Duo pupuli amænoli, venusti
Duo candiduliq; turturilli.

¶ ¶

MICHAELIS
WUDÆ
Hendecasyllabi
BETHLEHEMICI.

Poëta ad Libellum.

Inculta, aspera, dura, carminella,
Abortiuia, tenebricosa, nec dum
Torno Pierio polita ; nec dum
Venustata sat elegante cultu,
Inuito ite videre Patre lucem :
Si quis forte petet, quid ante lucem
Luci ostendere vosmet audeatis ?
Paucis & tremulis referete verbis

A

Non

Michaëlis Wudæ

Non nostri genitoris, atq; nostra
Id culpa cecidit; sciebat ille
Nos imbellia, nos & imbecilla,
Et splendoris inania; & lituræ
Eſſe obnoxia diligentiori;
Verum plus nimio molestiarum
Parenti dabat ille, & ille Amicus,
Ut nos ederet, vſq; & vſq; cogens.
At verò quid ita? vſq; & vſq; pallor
Nec vñquam ore rubor sedet parentis,
Nec vlla rubor arte comparari
Nulla pallor & arte quit fugari?
Huc ergo editione nostra Amici
Iabant ut facerent ei ruborem.

Ad pium Lectorem.

Quisquis dulciloquis, faues Camœnæ
Etcui dulciloquæ fauent Camœnæ,
Huc quem nostra tibi Thalia libri
Venâ paupere porrigit fluentem,
Sudâ suscipe fronte, mente sudâ.
Et

Hendecasyll: Bethlehemici.

Et quos ter, quater, ac nouem diebus,
Et dextro minus, & minus sinistro
Musarum impete duxi ad umbilicum,
Vna per lege vel die, vel hora,
Siue dicere ludicros labores
Seu ludos mage vis laboriosos.

Ad Musas Bethlehemides.

Dum ludo fidibus Phaleucianis,
Et dulces animi mei calores,
Denudo numero iocosiore,
Huc ô Bethlehemides venite Musæ.
Et si spargo salis sales inanes,
Emendate salis sales inanes,
Et fucate nitoribus nitores,
Et condite saporibus sapores,
Et miscete leporibus lepores,
Et totum nitidum sit & venustum,
Et totum sapidum sit & iocosum,
Et totum lepidum sit & facerum
Nostrum delicium Phaleucianum.
Et

Michaëlis Wudæ

Quis mihi det te fratrem
meum, fugentem vbera
matris meę, vt inueniam
te foris, & deosculer te.

Cant. 8.

O Si quis Deus annuat petenti,
Ut fratercule, te meum integellum,
Pulchellū, aureolū, optimum, tenellū,
Potantem vbera, vesculasq; mammas,
Mammas dulciculae meae parentis,
A vulgo inueniam rudi remotum:
Vulgo carpere quod iocos beatos,
Et ludos solet, & solet lepores.
Tunc ô tunc ego, non vidente quoquam
Tutò deliciijs fruens sacratis,
Inflammatae animae pioq; amori,
Et coctæ nimio, calore menti,
Nutrimentaq; pabulumq; querens,

Figam

Hendecasyll: Bethlehemici.

Figam basolum huic ocello, & illi,
Sugam suauiolum è gena hac, & illa,
Sorbillabo labello ab hoc, ab illo.
Cœlesti ebria nectaris liquore,
Exhalantia mirrheos odores,
Destillantia melleos sapores,
Centum basia, & osculationes,
Centum suauia, morsunculasq;
Immo ipsum manicis te ego occupabo,
Et vinclis onerabo Charitatis,
Atq; in scrimolo, domunculaq;
Inflamatæ animæ meæ recondam.

• Et cum mens erit, & mihi voluntas,
Scribillare nouella carminella,
Priusquam calamos, manumq; opellæ
Solers admoueam, prius, priuste
Lassabo cupidâ osculatione,
Et liquabo meæ fauum Camœnæ,
Exugamq; mel elegantiarum,
Et fragrans decus elocutionum,
Oscillo aureolo, tuo & labello:
Tunc me mustiflui styli lepore

ioim Michaëlis Wudæ

Tunc me nectarej fluore versus
Et dulcore Pōēta nemo vincet.

Inueni quem diligit ani-
ma mea, tenui eū, nec di-
mittam. Cant. 3.

Ludi, deliciae, sales, amores,
Vanæ blanditiae, ioci procaces,
Furtiui gemitus, lenes cachinni,
Et suspitia, oscula impudica;
Et quicquid Paphio madens veneno
Amantūm malè sana corda inescat,
Hinc aſferte pedem insolentiorēm.

At virtus bona, castitas, rubores;
Verecundia, sanctitas, salusq;
Et verisitatis, pudor modestus,
Versus ignibus ebrijs sacratis;
Et quicquid Cyprio furore corda,
Sancto liberat vſtulata nimbo,
Huc ſe ſe ferat ſe quiescat in me.

Sero

Hendecasyll : Bethlehemici.

Sero deliciae aduola stis ad me,
Sero nequitiae illigabit is me,
Et molles choreae, facetiae
Irretire dehinc studebitis me,
Tunc cum liber eram, fui occupandus;
Iam me fax alio calore torret.

Tu me Iesule tu tenes amantem,
Tu me mollibus implica lacertis,
Tu cœlestibus osculis ciba me,
Tu stellantibus intuere ocellis.
Tu totum infere, te meis medullis,
Et tecum usq; mane, manebo tecum,
Et tecum usq; vale, valebo tecum,
Et tecum usq; habita, usq; conquiesce
Imâ pectoris in mei latebra:
Et si quando Cupidinum furores
In me pestiferas agent sagittas,
Has vmbone tui repelle amoris,
Et totum adsere me tuo calori,
Cui me viuere, cui mori est voluptas.

Michaelis Wudæ

Deliciæ meæ esse cum fi
lijs hominum. Prou. 8.

Cur Regem exueris Deus potentem?
Cur seruum indueris laboriosum?
Cur cœlum fugis, & solo moraris?
Iesu dulcis, amabilis, suauis?

Num te ludere, num iuuat iocari?

Elimo genitis lutusiore?

Eumq; his, vsg; vel vsg; iubilare

Iubilare, vel vsg; lusitare!

An verò miseris homunciones,

Exactos colubri dolis, ab illa

Illo floridulo roseto, & illis

Expulsos violarijs, & illi

Transcriptos Erebo maligniori,

Et mersos barathro profundiori

Cœlo reddere mens apteriori?

Seu te deliciae, & nouellularum

Lusus exhilarant faceciarum,

Seu te nostra salus, amorq; iussit

(Quo

Hendecasyll: Bethlehemici.

(Quod verò proprius) venire cælō,
Nostræ tu faueas bonus saluti,
Et nostro faueas bonus lepori,
Nam me ludere, me iuuat incari,
Tecum Iesule delicate, tecum.

Ludenti dabis, & dabis iocanti,
Ludendi decus, & decus iocandi,
Cui ludūm seges, & seges jocorum
Cæli nascitur aureo in roseto
Et multa Elyso viret vireto.

Sonet vox tua in auribus
meis. vox enim tua dulcis.

Cant 7.

MEcum Iesule, belle turturille
Misce Iesule bella murmurilla,
Bello Iesule belle gutturillo:
Quæ si miscueris, repente lux me
Ilucebit amabilis, serena:
Quæ si distuleris, repente nox me
Obfuscabit

Michaelis Wudæ

Obfuscabit opacula, & nigella :
Quæ mi ni dederis, repente hyems me
Torrebit gelida, atq; amarulenta :
Quæ mi si dederis, repente ver me
Beabit roseum, venustulum q;.

Ah ne gaudeolis tot induas me
Sed o tristitijs tot exuas me,
Et o gaudiolis tot induas me :
Et brumam horridulam, atq; amarulentam
Bello Iesule pelle murmurillo ;
Et lucem mihi amabilem, serenam,
Bello Iesule redde gutturillo
O mi Iesule belle turturille.

Anima mea liquefacta
est, vt dilectus locutus est

Cant. s,

O Scillum puer aureus tenellum
Et mellitula gutturilla soluit
Et mellitula mille murmurilla

Blando

Hendecasyll : Bethlehemici.

Blando, blandiculo, atq; blandicello

Dulci, & dulciculo dedit susurro :

At mi cum lipidilla verba primum
Edebant geminilla in aure murmur,
Mens omnis fugiebat, & liquebat
Vt cum ver tepidum, teporq; vernus
Succinctus Zephyris pererrat agros,
Omnis liquitur inq; gutticellas
Nix stillatim abit, & repente taret.

Ecce tu pulchra es, amicaea, &c. Ecce tu pulcher es dilecte mi, & decorus. *Cant. i.*

Nate ô blandule, blandicella mater,
Sol que is nil Oriens, & Occidens Sol,
Vidit pulchrius, aut videbit vñquam
Cui componere vos queam decenter?
Nil vñquam puto posse me inuenire,

Si ma-

Michaelis Wudæ

Si matrem abnuo comparare nato,
Si Natum nego comparare Matri,
Ambo luciduli, serenuli ambo,
Ambo dulciculi, venustuli ambo,
Ambo floridulis genis coruscant,
Ambo lucidulis flagrant ocellis
Ambo purpureis rubent labellis?
Quid dicam amplius? amplius quid edam?
Natus pulchrior est Parens venusto,
Pulchra pulchrior est Parente Natus.

Dilectus meus mihi, & ego illi. *Cant. 2.*

QValis gemmula fulgurans in auro,
Talis Iesulus in sinu parentis;
Qualis flosculus in virente prato
Talis Iesulus in sinu-parentis:
Qualis quæ rosa vapulabit imbre,
Et lætum caput abdidit lacunis,
Rursum ridet & explicat pudorem,

Cum

Hendecasyll: Bethlehemici,

Cum Titan iubar aureum serenat;
Talis Iesulus in sinu parentis.

Qui vultus modo lacteum ruborem
In nube abdiderat tenebricosa,
Pulso fulgidius coruscat imbre,
Centum & blanditias parit parenti,
Centum & delicias, iocosq; gignit:
Et nunc brachiolis utrisq; pendet,
A collo rosea sue parentis,
Nunc dat bella labellulis labella
Nunc adspectat ocellulis ocellos,
Miscet oscula dulcibus cachinnis,
Ridet, lusitat, exilit, iocatur.

His in lusibus, in ioco, inq; risu,
Dum mellita labellulis labella,
Dum contingit ocellulis ocellos,
Et nunc temperat osculis cachinnos,
Et nunc oscula temperat cachinnis
Mater suauiolum rapit iocanti,
Raptum conqueritur sibi puellus,
Et citò, citò vult sibi referri,
Quod dum non citò, non citò referret

Matri

Michaelis Wudæ

Matri sustulit alterum puellus:
Mater sustulit alterum puello
Alternatq; vices, vices & ille,
Mater vincere lusibus puelum
Matrem vincere nititur puellus.
Nec mens cedere virginī parenti,
Donec post varios iocos, cachinnos,
Risus, oscula, basiationes,
Mellitissimus aureis ocellis,
Irrepsit sopor, inq; virginali
Prostrauit gremio labore fessum.

Et ego primam vocem
similem omnibus emisi
plorans. Sap. 7.

Vix luci datus, & datus sub auras,
Tu vocem quoq; primulam quid edis
Nostræ persimilem, paremq; nostræ;
Et vultus roseum iubar sereni,

Dulci

Hendecasyll : Bethlehemici.

20

Dulci dulcior ô puelle melle,
Phæbo clarior inquinas, & illos
O quam limpidulos tuos ocellos,
Humi lachrymulis, madesque fletu.

An te canna palude lecta laedit?

An te spondula dura collaceſſit?

An te brumula mordicat niualis?

Heu heu, pessima canna, dura canna

Heu heu, spondula ſeuia, dura, dira,

Heu heu, brumula acerba, bruma mordax,

Auden laedere tu meum puellum

Mellitum, niueum, venustum, amenum.

Parce brumula mordicare, parce,

Parce spondula laſitare parce,

Parce pungere canna, parce, parce.

At tu delicium meum, & voluptas,

Ne suffuderis ista turbidarum

Salfo lumina fonte lachrymarum,

Nam quid rore mades genas amaro,

Qui si abducere nos eidem easdem,

Et mentem dare gaudijs iubebas,

Tum quando polus omnis, orbis omnis,

Iuſſus

luminis Michaelis Wudæ

Iussus ludere, iubilare iussus :
Tum quando tibi paruit volenti
Natura omnis, & omnis orbis, omnis
Immensi plaga concitata mundi,
Plausus edidit, edidit cachinnos
Et latum nouitate mota risit.

Quam nobis male conuenit, tibiq;
Noste Iesule siente iubilamus
Tuleto lachrymaris & uniuerso ?
Quam nobis male conuenit tibiq;
Tu nos plaudere, tu simul dolere!
Verbo plaudere, re iubes dolere,
Quas vis lachrymulas, tibi negamus
Quæ non vis ioca, nil damus morantes.

Quam nobis male conuenit tibiq;
Sed ne iam male conuenire possit,
Missis lachrymulis, tuq; fletu
Ride Iesule delicate, ride ;
Ridet blandula mater, & decenter
Ad pectus niueum beatâ presso,
Libat basiolum tuis labellis,
Libat suauiolum tuis ocellis ;

Et nudat

Hendecasyll: Bethlehemici.

Et nudat tibi vesculas papillas,
Tu suge, & bibe vesculas papillas,
Et cum suxeris, ac fitim leuaris
Rursum Iesule delicate ride.

Ridet nata nitente gens Olympa
Dulci & mellisono sonore vocis,
Cantillat tibi bella carminella,
Et cœlo volucri euolat volatu,
Mox rursum volucri auolat volatu,
Et circumuolat hinc, & hinc, & illinc,
Atque in æthera prouolat gregatim,
Subuolat, reuolatque, conuolatque
Inde hinc deuolat, atque lusitando
Casam peruolat, atque iubilando
Hanc præteruolat, aduolatque rursum.

Et quicquid volucri potest volatu
Id præstat volucri volens volatu.
Ah ah respice, cerne, cerne lusus
Et ride, & simili iocare ritu
Ride Iesule delicate ride.

Vt sat lusibus, & satis cachinnis,
Et sat letitiæ datum putabis,

B

Dormi

Michaelis Wudxe

Dormi Patris ocelle, ocelle Matris,
Dormi Iesule delicate dormi.

Musa protinus elegantiore
Cygneis numeris amæniore
Fælix ætheris illa multitudo,
Ad præsepioli sedes agrestes
Dulces næniolas, melosq; dulces
Dulci concinet, exprimetq; voce.

Histunæniolis, & his Camœnis
Sopitus, benè suauiusculeque
Dormi Patris ocelle, ocelle Matris
Dormi Iesule delicate dormi.
Ut sat dormieris, satisque somni
Defessis dederis tuis ocellis,
Exciti genitrix beata somno
Figet basia flammeis labellis,
Figet basia melleis ocellis;
Tu blandè intuitus tuam Parentem,
Limo lumine, pætulis ocellis,
Rapto suauioloprius, deinde
Ride Iesule delicate ride.

Auerte

Hendecasyll: Bethlehemici,
Auerte oculos tuos à
me, quia ipsi me auolare fe-
cerunt. (ant. 6.

Cum te Iesule somnulo dedisti,
Mifas interea tuos ocellos,
Et mellita videre fas labella;
Cùm te Iesule somnulo negasti
Occæcas radijs meos ocellos,
Nec fas amplius, est tuos ocellos
Et mellita videre fas labella
Hei quam sum vigilante te misellus,
Et quam sum te ego dormiente fælix:
Quid nunc quid mihi restat expetendum
Dormi Iesule, dormi, & vsg dormi.

Sed dum blandidulos tuos ocellos
Permittis bone puso diei,
Torpentis stupidas gelu medullas
Et pigro gelidas stupore torres,

B 2

Et flam.

Michaelis Wudæ

Et flamas iacularis, & calorem
Ignis aucia mens amoris haurit.

At cum lumina subtrahis diei
Et sopore recondis inquieto,
Et quiete recondis in sopora,
Tunc incendia rore fracta grato,
Dulci me recreant gelu astuantem,
Et miros calor est, geluque vita,
Et mi vita calor, geluque ros est.
Ut mens fluctibus acta, & hoc & illuc
Non abs re dubio feratur astu
Somno te viduum diene malit.

Sicut lilium inter spinas.

Cant. 2.

Pvlchræ dicite gnatulæ Syonis
Quid vos attonitas habet? quid usq;
Derecta hic oculos modestiores
Sub suspiria lachrymis madetis?
Antam lacteolum, venustumq;

An

Hendecasyll: Bethlehemici.

An tam blandidulum, corrusculumque,
Se se sternere fertulo doletis,
In tam turpiculo, nigelluloque,
In tam sordidulo, lurusuloque,
Pulchræ filiolæ, aureæ puellæ,
Amabo mihi dicite hoc petenti,
An vos lilia, lilijsq; mistas
Totis diligitis rosas medullis?
Certum est lilia vos rosasque amare,
At qui lilia saepe senticetis
Nascuntur medijs, ferisque mites
Armant se vepribus rosæ? quid ergo,
Ut vernal rosa ramulo in rubenti
Spinas lilium ut alber inter aspras
Sic fœno nitet in putri puellus.

Dilectus meus cāandidus
& rubicundus. Cant. 5.

S I qui albere puerulum rubentem
Si rubere puerulum albicantem
Mirati, rubor unde, & unde candor

Michaelis Wudæ

Dilecto puerō meo rogarint,
Hæc dic carmine lacteo Thalia,
Quid ni lac niueis genis adæquet
Hic cui lactea lacteas papillas
Indit lacteolo parens puello,
Et nostras animas lauare venit
Ut sint lacte recente mundiores,
Et candore colostra cana vincant.

Hæc dic carmine Musa purpurato,
Quid ni purpura purpuret puellum,
Quem sic purpurei cremant amores,
Totum purpureum atq; purpuratum?
Et qui pectora nostra purpurare,
Venit purpureo suo cruore,
Ut sint fulgidiora purpurilla!

Dilectus meus cædidas,
& rubicundus, electus ex
millibus. Cant. 15.

Dilectus

Hendecasyll: Bethlehemici.

Dilectus meus est rubens, & albens,
Inter millia mille segregatus,
Illiū caput optimo ardet auro,
Illiū coma præferenda palmæ,
Nigro nigrior atriorque coruo:
Illiū geminella lumenella
Venustilla modo Columbolorum
Agentūm prope riulos aquarum
Lotarum niuei liquore lactis
Sedentūm tumidi fluenta ad amnis.

Illiū genulis venustiores,
Instar aureolæ fragrantioris,
Instar diuitis hortuli, procul qui
Latè iactat aromatum sapores.

Illiū geminillæ sed labella
Cano lilia flore, rore cano
Stillatim lachrymant, pluuntque myrrhae
Nimbo diuite primulos liquores.

Illiūque manuscula, hac, & illa
Est tornatilis hac, & aurea illa est.

Venter ritu eboris nitet politi,
Saphyro quod & hinc, & hinc superbit.

Michaelis Wudæ

Eius cruscula marmor, & columne
Collocata super basimque & aurum,
Montana species decora Cedro
Et par Cedrifero videnda monti

Plusquam nectare gutturilla Juauit
Plusquam nectarea suauitate
Exundantia mel, fauumq; fragrant.

Totus denique amabilis decorus,
Et complexibus implicandus arctis
Et desiderio petendus omni est.
O desiderium mei caloris
Quo te, quae sequar? aut ubi insecutus
Indagauero, comprehenderoque?
O me si inuenio satis beatum!
O si te teneo magis beatum!
Si non perdo nimis, nimis beatum!

Flores apparuerunt in
terra nostra *Cant. 2.*

Hendecasyll: Bethlehemici.

HAlant lilia Iesuli labella,
Formosi violis scatent ocelli,
In blandisq; genis venustularum
Fragrantes radiant comæ rosarum,
Quales Hybla creat, creatq; Pæstum:
Immo Hyblæ violis decentiores
Pæstanisq; rosis amæniores.

Huc pernice pedem gradu ferentes
Flores fulgidulae legant puellæ,
In sert ainq; Coronulas coruscas;
Vt sponsoplaceat puella charo
Et sponsum rapiat puella charum,

At verò quia s'ar supera; ridet
Cuius nuda Notho colore forma,
Natiui decus explicat nitoris
Et vernat roseis gena & labello
Et vibrat tremulis faces ocellis,
Nec fucis egeat, nec aduenarum
Pigmento nitido colorum, eare
Flores turpiculae legant puellæ.

Vt quas duranimis, nimisque demens,
Et natura nouerca deuenustat,

Hac

Michaelis Wudæ

Hac saltem decus arte mentiantur,
Externo caput induantque cultu.

Sed nec texere fas dolos ea re,
Hos nec turpiculæ legant puellæ,
At tali ratione cum carendum
Sertis aureolis sit his, & illis,
Infensaſq; minas ab his, & illis,
Expectem meritò quod his- & illis,
Ausim purpureas rosas puellis,
Et frontis solitum negare cultum,
Nec spiret violas rosasq; frustra,
Nec soli sua lilia halet austro
Florum flosculus, & decor decoris
Flores fulgidulæ legant puellæ,
Flores turpiculæ legant puellæ.

Viam viri in adolescen-
tia penitus ignoro. Prou. 30.

MEnoctes habuere, meque luces
Multas sollicitum, molestiasque
Immensas duo pænè factarunt

Quid calo

Hendecasyll: Bethlehemici.

Quid cœlo bone veneris puelle?
Et quid virgine sis satus pudica?
Cum tandem mihi nube se remota
Primum prodiit, atque causam amori
Adscripsit nimio, fidemq; nullâ
Extorsit morula, negotioque.

Nā quidcūque agis, aut ages, vel actū est,
Nunquid non amor est benigne Iesu?
Quod nostros amor est præhendis artus,
Quod subis, amor est, lares agrestes,
Quod duris, amor est, cubas in algis,
Quod strictis, amor est, fouere pannis,
Quod non est, amor est, tibi minister,
Quod non est, amor est, domus superba,
Quod non est, amor est, cubile diues,
Quod non est, amor est, thorus venustus,
Quod ploras, amor est, amor quod horres,
Quod friges, amor est, amor quod ardes,
Quid sudas, amor est, amor quod alges,
Quod suffers, amor est, famis labores,
Quod sentis, amor est, sitis dolores:
Immo tute amor es benigne Iesu,

Quantus

Quantus

Michaelis Wudæ

Quantus quantus es, ô profunda abyssus!
O vastum mare gratiae atque amoris!
Sic cura expedit priore mentem
Indago rationis, atque amoris,
At qui virginea potens in alio
Artus indueris Deus caducos,
Sevis ingenij potentioris
Sevis iudicij profundioris
Natura & ratio sagaciores
Ignorare palam simul fatentur
Horrent, & dubitant, stupent, & horrent,
Hic, hic horream & hæream necesse est.

Et in terra pax homini-
bus. *Luce 2.*

Et pacem cole terra bellicosa,
Et bellum fuge, terra pacis ardens
Et Mars se tenebris latebricosis,
Et det se latebris tenebricosis:
Nemo iam galeæ minatiore

Includat

Hendecasyll : Bethlehemici.

Includat caput, aeneoque corpus

Nemo vestiat includatq; amictu.

Pacales violas; rosasque molles,

Et mirthum date, laureamque fronti,

Et pacis Cererisque flava signa

Nixa tempora mordeant aristæ:

Et pacem placido vocate versu

Et versus placide dicate paci,

Pax cœlo caput extulit togata,

Pax cœli nitidos Lares reliquit,

Pax viles stabuli domos subiuit,

Pax terris redijt, valete bella:

Pax bella exanimat, valeto Mauors.

Quid vento tumefacte Mars inani,

Cristas surrigis, & polo caput fers?

Bullatisque crepas minis, & armis,

Iactans omnia ubiq; & undecunque

Inuicto tibi subiacere ferro?

A verò procul arius deerras,

Nam te pax vidua, atque nuda, ferro.

Armatum fugat, & fugat sagatum:

De te fortior ergo pax triumphat?

Princeps

Michaelis Wudæ

Princeps Pacis.

SI non in scopulos, feramq; Syrtim
Nostram illidimus auij Carinam
Si non à fidei orbita euagamur,
Cum te pacificum Ducem, immo pacem
Ip̄sam, cum bone Christe te vocamus,
Cur nos vndique, & vndecunque, & vsq;
Cur nos vsq;, & ubiq;, & vsq; quaque
Cur nos prælia, totq; totq;, totq;;
Affligunt miserè hic & hic, & illic?
Affligunt nimium hinc, & hinc, & illinc?
Cur stridorisno passim tumultu
Passim classica, buccinæq; cantu
Ferali, populos agunt in enses
Atq; in vulnera, & irā, & arma, & hostem?
Cur non hostibus heu rapina solis
Ipsis sed sumus heu rapina nobis?
Et per mutua bella, perque clades
Anostris iugulamur & necamur?
Et nostros iugulamus, & necamus?

An

Hendecasyll: Bethlehemici.

An Dux terga gregi tuo dedisti?
An nostra procul ab abesto mente,
Culpæ inscribere te Ducem fidelem,
Iustum, pacificum, tuorum amantem:
Non tu nos pie Pacis Imperator,
Sed nos, te pie Pacis Imperator,
Nos te sponte reliquimus priores,
Et per crimina totq; totq; nostrâ
A vera ratione deuiantes,
Virtuti dedimus tibi que tergum.

Ad Dei Matrem Virginē.

Quâ te laude feram Dei parentem?
Quâ te voce canam Soli salutem?
Quâ te mente colam Poli potente?
Nobilissima nobilissimarum
Quot sunt, quotq; fuere, eruntq; Matru
Heu rerum sterilis labore sensu,
Heu fandi exiguus labore lingua,
Heu parci ingenij labore mente,
O laudum Chaos, ô profunda abyssus!

Cur

Michaelis Wudæ.

Cur tantum ore cani potes Deorum?

Ab initio, & ante secula
creata sum. Eccl. 24.

Summi nata Dei & Deique mater
Fælix ô vteri Maria fælix!
Quod si nata Dei & Deique mater
Deiectus nisi mente, quod, negarit,
Fuisti prius ergo quam fuisti!

Nox Natalis.

Vmbra iam medios agente cursus
Distabant spacio pari, futuris
Transactæ à tenebris nigræ tenebræ.
Illunique polus silens, & aër
In caligine conditi latebant,
Cum fælix vteri puella, natum
Partu protulit aureum sub auras,
Quo mox ætherias dato sub oras

Tantis

Hendecasyll: Bethlehemici.

Tantis luminibus resulſit orbis,
Quantis luminibus refulget orbis !
Cum cœli per aperta Sol serenus
Aurigatur equis die sereno.

O umbrosa nigrante nox sine umbra.
In qua nocte repente, T ante noctem
Exactam tenebrosa nox recessit
Et clara ante diem dies resulſit !

Fortunata Hyems.

N Arcissum, violas, rosas, acanthum,
Narcissum nitidum, rosas rubentes,
Formosas violas, oleum acanthum
Ver prægnans vtero ferace profert,
Addensatque viroribus virores,
Commiscetque caloribus calores
Contexitque coronulis coronas.

Aestiuus calor, at callens T aestas,
Culmis tempora inumbrat implicata,
Culmis spiciferis tegens capillos,
Spicis graniferis comas coercens,

C

Granis

Michaelis Wudæ

Granis farriferis caput coronans
Aestuum subit ac premit calorem.
Autumnus Pater, & superbit anno
Musteo Mustifluo, atque mustulento
Et prælo laticem domat Lyæum,
Et musto calices graues propinat,
Et curas iugulat, stimque mergit.

At stridorisonis Hyems procellis
Armata hactenus & Notis, & Austris,
Austris nimbigenis, Notis niuosis,
Se multa glacie, gelu, pruinis,
Et tantum niue, vestiit rigente,
Ingrataque mora integros peregit
Contristauit, adulterauit annos.

At postquam puerum Deumque partu
Sub brumæ medium dedit beato,
Cœpit vincere, & anteire cœpit
Narcissum, violas, rosas, acanthum
Et ver purpureum, grauesq; culmos
Aestiuæ Cereris, Pairisque fatus
Mustei, mustiflui, atq; mustulenti,
Et facundius, efficatiusq;

Et præ-

Hendecasyll: Bethlehemici.

30

Et præstantius, elegantiusque,
Et diuinius, ampliusq; factum,
Omni tempore tempus istud anni est : (quam
Quotq; tempora, & olim, & usquam, & un-
sunt fuere, & erunt, & esse possunt.

Ad Ioseph frigentem.

FRIGET frigidus, & senex Ioseph
Atq; artus tremit, & genu vacillat
Et dentes crepat, & sinum in tepentem
Condit liuidulam gelu sinistram
Torpentemq; sororculam sinistræ
Mi Iosephule, mi patercule, ah cur
Non mox ire iubes gelu exulatum
Cum tantum tibi præsto flammularum
Et tantum tibi præsto sit calorum ?
An non flammea Iesuli labella ?
An non flammeolos vides ocellos ?
An non flammeolas genas ab igne
Subiecto dare torridos calores !
Illò te fer, & aufer unam ocellis

Michaelis Wudæ

*Vnum purpureis genis, & unum
Candidantibus osculum labellis
Et mox illico totus incalescet.*

Asellus.Bethlehemicus, & Hærodes.

Quid mi Iesule turpicellum asellum
Limo lumine, limulis ocellis
Sic usque adspicis, usq; contueris
Mellitisq; cachinallis moueris?

An quod perpetue longiuscularum
Motu forsitan aurium suarum,
Blanditur, trepidatq; lusitatq;
Hoc mi Iesule, vel parum, vel est nil,
Maiores tibi lusitationes
Et risus faceret sereniores
Et lusus pareret faceciores.
Si quando Icariae flagrat catella
Torrens stellula cerneret aselli
Longas auriculas nigellularum

Examen

Hendecasyll: Bethlehemici.

Examen culicum, atque muscularum
Occupare vorare, mordicare,
Vt tunc auriculas acutiores,
Motu corriperet frequentiore
Et crisparet, & usque ventilaret
Nigrarum impatiens apicularum.
Immo iratulus, hinc, & hinc, & illinc
Persultaret, & usq; cursitaret
Et usq; aera calce verberaret.

Has si Iesule lusitationes
Gratam materiem cachinnulorum
In cana quoq; brumula videre
Est tibi volupe unico nigellas
Est verbo potis excitare muscas,
Quæ promuside protinus pusilla,
Et crebra vice morsuncularum,
Purgant, exagitent, edant asellum.

At te Iesule, nulla te voluptas
Nata ex alterius dolore mulcet
Mansuetum, facilem, pium, benignum.
Væ, vae, brute Tyranne, trux Tyranne
Vae rursum tibi, vae Tyranne nequam

Michaelis Wudæ

Quicunque innocuos, & integellatos,
Primo in flosculo, ameno lis & annis
Flore in primulo & annulis amenis
Crudeli nece demetis puellos
Quando nec minimo dolore vilem
Optet Iesulus occupari asellum

Angeli & Pastores.

Ducunt Angelici chori choreas
Et per nubiferi plagas recessus,
Et ludos celebrating iocosiores
Cursus & refluxus agunt recursus,
Et ludos celebrating iocosiores,
Et versus celebrating facetiores,
Et stupent numeros ameniores
Dum cantant resonant sonore colles
Collisi referunt sonos sonoros
Exultant hilares, canore valles
Exesæ repetunt melos cavernæ
Acceptos numeros nemus remittit
Cantu nectareo loquuntur agri

Totus

Hendecasyll: Bethlehemici.

Totus lticia repletur orbis
Soli per uigiles gregum magistri
Quos nox & tenebrae latebris cosæ
In chari excubijs gregis tenebant
ObseSSI pauido timore pectus
Confusi timido pauore mentem
Mutatique metu, metuque muti
Parcunt lticiae, simulque verbis
Et voces cohivent, simulque cantus
Nec garrit solitum cœta carmen
Nec mulcet solitos auena campos.

Cur ò cur vigiles gregum magistri
Toto lticiae vacante mundo
Sub tristes timido pauore mentem
Agrestes calamis modos canoris
Et ltis calamos modis negatis?

Eia ah, eia animos metu expedite,
Et tritas animæ replete cannas
Et cannis hilares vocate cantus
Et cantu socio polo remissas,
Nudas materia iuuate mentes,
Et ter dicio Io, ter Euge Pæan,

Michaelis Wudæ

Ter Pæan, ter Io, ter Euge rursum,
Et rursum ter Io, ter Euge Pæan,
Pastores Superis poli ministris
Cannis accinimus, modis iuuamus
Quin nostræ modicos casæ Penates
Intrarunt humiles, Deumq; primis
Natum Virginea parente nobis
Nudarunt nebula remora, & illum
Agnum deuia per vepræ euntem
An i 3is numero referre septis.

Eia ergo, eia iterum, ter Euge cannis
Pastori canimus, Deoque nostro,
Non Pæan, sed Io, ter Euge pastor
Ter pastor, ter Io, ter Euge rursum
Et rursum ter Io, ter euge nostro
Magistri canimus gregum magistro.

Munuscula Pastorum.

SInū candiduli tulit liquoris
Cumq; hoc pomula flava Tytirillus
Prolem lanigeræ parentis albam,
Cumq;

Hendecasyll: Bethlehemici.

Cumq; hac castaneas nuces Amyntas
Cunis utile vellus inferendis
Cumq; hoc molle Menalicas butyrum
Magnis magna referre dona donis
Consuetudine plurium receptum est
Pro candente liquore Tytirillo
Large nectarei fluant liquores,
At pro lanigera bidente, centum
Numen reddat Amyntulae bidentes.

Quid pro vellere, quidue pro butyro
Par optare referre. par precari est,
Fuscus Phillida, fuscum Menalcas
Totis diligit ac cupit medullis,
Fuscum fuscula Phillis, ac Menalcam
Nullis diligit, aut amat medullis
Contra Phillida fuscum rogabo
Pro fuscoq; Menalcula puellum,
Aut ne Phillida fuscum Menalcas
Totis ardeat, aut amet medullis;
Aut vt Phillula fuscum Menalcam
Iunctis ardeat, & petat medullis.

Ad Ty-

Michaelis Wudæ

Ad Tytirillū Pastorculum.

ET quæ te modo possidet voluptas
Pastorille pusille Tytirille,
Cantillare sonare, fistulare
Carminella, tenella, rusticella,
Molli, molliculo, atque mollicello
Formosissimo, & optimo puello:
Quem Virguncula & integella mater
Quem matercula, & integella Virgo
In lucem dedit omnibus popellis.
Hac in stellimicante nocticella,
Sub vili lare ligneæ casellæ,
Auritum inter asellulum, & bouillum
Turpem, turpiculum, atq; turpicellum.

Huc ergo lepidulle Tytirille
Ad præsepiolum vola pusillum
Hic in stramine, fænuloq; sacros
Sessitabimus ad pedes puelli:
Hic mellitula, bella, luminella
Stellis emula luminella bellis,

Hic

Hendecasyll: Bethlehemici,

Hic stellata rosis labella vernis
Ignitæ æqua labella purpurilla.
Hic imbuta recente lacte colla,
Albo candidiora marmorillo.
Hic ḡ brachiolum duplex, ḡ illa.
Illa cruscula delicata, ḡ illas
Illa vsgʒ manusculas, ḡ illum
Totum deniqʒ melleum puellum
Collaudabimus, vsgʒ, ḡ vsgʒ, ḡ illi
Cantillabimus vsgʒ gutturillo,
Delicatula carminella centum,
Mox centum alterā, deinde mille, mille
Mox mille altera, sed deinde centum,
Et cum millia multa, multa centum.
Cantillarimus, illico illa raptim
Permiscebimus, hinc, ḡ hinc, ḡ illinc
Transmutabimus, hac, ḡ hac, ḡ illac,
Et turbabimus illa, ne quis illa
Posset sub numerum vocare certum?

Iocus Puerilis.

Cui

Michaelis Wudæ

CVifers flauula poma Tytirille?
Flaua pomula Tytirille cui fers?
Dic sodes? mihi; Pupulone dulci?
Certè non mihi, sed tibi puelle
Tibi mustule mustulenta poma
Tibi mustula poma mustulente
Tibi pomula Tytirillus adfert.

Eia ergo accipe succiplena poma
Quæ tam sunt rubicunda, & venusta,
Quæ tam flauula, tamq; sunt decora
Differs accipere? huc mihi, mihi da,
Da mi pomula flaua Tytirille,
Quando hic pupulus illa habere non vult
Ext emplo inueniam, qui habere curet
Foris Mopsulus, & foris Menalcas,
Expectant auiai, duro puelli
Iam iam ni accipias eos vocabo.

Heus, heus Mopsole da casæ celer te
Heus, heus, huc celer aduola Menalca
Et quæ pupulus hæc habere non vult
Actutum cape mustulenta poma.

Sed quas audio lachrymas? foris iam

Mane

Hendecasyll: Bethlēhemici.

Mane Mopsule, iam mane Menalca
Iam iam mustulla poma mustulentus
Dudum possidet hic puerulus; at vos
Tardi rusticuli, mali, rapaces,
Et quos vilius surire fas est
Auferte hinc alio pedem puelli.

Oscula.

QUæris quot mihi suauiationes
Tuæ Iesule, sint super satij_z
Quæ multus numerus palustris herbae
Cui das membra tenella mordicanti,
Quot pili tuo asellulo, & bouillo
Ad præsepioli pedes cubanti;
Aut quam millia multa nocte sancta
Seruam dant operam tibi Angelorum,
Tam te suavia multa suauiare
Amantis satis & super fraganti est
Quæ nec pernumerare tu ipse possis.

Salu-

Michaëlis Wudæ

Salutatio.

JEsu pufio belle pusionum
Mellitissime milliesꝝ centum
Elegantior elegantiorum
Venisti ne solum ad tuos sodales
Atꝝ ad delicias tuosꝝ fratres
Indignos nimis, & minus fideles?
Venisti? Ô mihi gaudium paratum
Visam te in stabulo, thoroꝝ vili
Delicatula membra detinentem,
Submittensꝝ genu genis morabor
Et coralina deosculans labella
Mille basiolis famem necaho.
O quantum est hominum famelicorum
An quid his epulis beatius sit!

Querella.

QVid me Iesule sic tueris vſꝝ
Limo lumine, pætulis ocellis?
Nunquid vt radijs ocellularum
Impotenter

Hendecasyll: Bethlehemici.

Impotenter amantis vstules cor,
Aut des in cineres, vel in fauillas,
Ne tu me radijs tuis crema me,
Ne tu lumine bimulo vstula me,
Ne pætis pete ocellulis dehinc me,
Ah sommo tege bella luminella,
Ah, ah, obtenebra parum latebris
Ah, ah, illatebra parum tenebris
Donec frigidula flagrans cor aura
Parum se recuset sibiq; reddat
Flamma liberet vstulante paulum.

At vos interea piæ, tenellæ,
Pulchræ filiolæ sacri Syonis,
Quæ fontes dare flosculis soletis,
Quæ rosis & amaraco mederi,
Lymphis frigidulis, aqua salubri;
Me me frigidula fouete lympha.
Hoc hoc mellifluo liquore pectus
Macra incendia sustinens amoris
Vsg; spargite, & vsg; subrigate
Totus ne in cineres eam misellus.

At tu Iesule si negant rigare

Flama

Michælis Wudæ

Flamma me pete curiosiore,
Et torre radio potentiore
Ut totus subito cremer calore,
Per incendia magna, per corusca
Malo, quam tenui perire flamma.

Xeniolum.

En munuscula parua, parue Iesu,
En pomum rubicundulum, & venustū
Docent te rubicundula, & venusta
Cum tu sis rubicundus & venustus,
Et genæ rubicundulæ tibi sint,
Et tibi rubicundulum palatum,
Vtrumq; & rubicundulum labellum.

At ridet rubicundulus puellus
Et pomum rubicundulum labellum
Et porgit rubicundulum parenti:
Fortassis rubicundulus puellus,
Vult pomum ut rubicundulum coquatur
Actutum rubicundula excitetur
A te flammula mi senex Ioseph.

Sed

Hendecasyll : Bethlehemici.

Sed vagit rubicundulus puerus
Et tam tam rubicundulum perire
Pomulum queritur gemens, gemensque
Ne vagi rubicundule ô puelle,
Haud quaquam rubicundulum domari
Aut solui patiar calore pomum,
Nec flammam rubicundulam parari
Ut pomum rubicundulum coquatur,
Sed ut frigidulae procul fugetur
Inclemens brumulae ista iussi.

Quintu lachrymulas tuas cōerce,
Et pomo rubicundulo potire,
Et lude, et cane, et exili, et iocare,
At pomum rubicundulum maneto,
Quam diu rubicundulum labellum
Et genae rubicundulae manebunt,
Venusti et rubicunduli pueri.

E dolore voluptas.

Quis serpens nemoris sacri sub umbra
Et campi Elisij locis amoenis
Deiecit luteum salute patrem

D

Fucatos

ibidem Michaëlis Wudæ

Fucatos specie dolos decora
Et diras Phaleris tegebat artes,
Orbesq; orbibus implans retortis
Et caudam motians modo huc, modo illuc
Amplexu refugo arborem occupabat,
Qua non diuitior nitente cultu,
Qua non diuite cultior nitore.

At qui restituit patrem saluti,
Et vitam luteo dedit parenti;
Multum disparibus modis & arte
Dat se se in stabulum, casamq; turpem
Et præsepiolo, reponit artus,
Heu nodis grauido, horrido, arcto, & aspro.

O tristissima felle amarior mors,
Cum mellita tibi est parens voluptas,
Cur tibi est genitrix amaritudo,
Fauo dulcior & beata vita,
Iucunde ne adeò iuuat perire
Et vita reuocarier tam acerbè !

Stabulū Bethlehemiticū.

Et gau-

Hendecasyll: Bethlehemici.

Et gaudet stabulum Angelis pusillum,
Et gaudent stabulo Angeli pusillo,
Et ducunt hilares per antra ludos,
Et lusus hilares sonant per antra;
Dum lætum melos Angelos moratur
Et cantu melico resultat antrum,
Est nobis dolor exuendus omnis,
Est contra iocus induendus omnis,
Et lætis numeris casæ canendæ,
Quæ lætam referant solo salutem
Quas summo Deus exiens Olympo
Primas post habitis petiuit aulæs! (est!

Res miranda! quid hoc! quid hoc! quid hoc!
Magnas multiplicis domos Olympi
Excessit Deus, & Deus reliquit,
Et venit Deus, & Deus subiuit
Paruos exiguae casæ penates.
An forsitan spatiösus illi Olympus
Factus, Numinis incapax beati est?
Et caulae illa pusilla luminella
Amplo facta polo capaciora? (est!

Res miranda! quid hoc! quid hoc! quid hoc!

Michaelis Wudæ

Cantilate, volate, lusitate,
Et ter sæpius, & ter, & ter, & ter
Circumducite caululæ penates,
In gyrum refugas chorichoreas,
Et terni canite ò chori in choreis
Et versus geminate, eos subinde
Augustas nitidi domos Olympi
Exiuit Deus, & Deus petiuit
Angustæ laceros casæ penates,

Res miranda! canenda, res stupenda!
Maiores stabulo minores Cæli,
Sunt facti exigua casa minores,
Et maiore minor casella cœlo
Facta est amplior ampliore cœlo.

Ad asellum Bethleemiticum.

DIUES diuite dones atq[ue] pingui
Pauper paupere Xenio, & macrote
Et hæc gramina Sole cocta multo

Atq[ue]

Hendecasyll : Bethlehemici.

Atq; has accipe pauculas auenas
Vt spero sapidas tuo palato.

Pro quo munere si referre nobis
Vllas velle velis Aselle grates,
Non dorso peto me vehas vt alto,
Non vt farramolæ terenda portes,
Non vt ligna foco cremandæ tollas,
Non vt nubigenas eas cis Alpes,
Et mi vina Cado feras Falerno,
Non vt sis apud aureum puellum,
Pro me, proq; mea salute supplex,
Saltim si licet obtinere votum,
Si non sæpius aut frequentius te
Vel saltim semel audiam rudentem.

Ad eundem.

TOtu belle mihi places Aselle,
Passu tardigrado places Aselle,
Risu clarisono places Aselle,
Longis auriculis places Aselle,
Ne dicam omnia, qua places Aselle,
Totus belle mihi places Aselle.

Lux

Michaëlis Wudæ
LuxBethlea.

BEthleam petijt casam puella
Candidissima candidissimarum,
Suscepit casa candidam puellam
Sordidissima sordidissimarum.

Hic dum stramineo recumbit antro

E cœlo noua lux repente lapsa

Detexit latebras tenebricosas

Et totos facè vestijt Penates,

Atq; ipsam quoque Virginem puellam

Vallauit radio frequentiore

Perfuditq; nitore clariore

In qua luce parens puella lucem,

Et vitam dedit aureo puello;

Qui vitam daret aureamq; lucem

Orbo luminis & salutis Orbi.

Non ò iam casa es amplius casarum
Sordidissima sordidissimarum,

Quæ tam multiplici beata luce,

Et lucem paris, & reducis orbi,

Sed tamen casa es omnium casarum

Splendidissima splendidissimarum.

Vnius

40

Hendecasyll: Bethlehemici.

Vnius floris, mel & venenum.

Omnis causa malorum fuit puella,
Cum nos subtraheret beatitati,
Et furtum cupido momordit ore
Et morti dedit, & dedit tenebris:
At cum surriperet neci & tenebris,
Et verbum cupidam recepit aure,
Et nos restituit beatitati,
Omnis causa boni fuit puella.

Ad Poëtas.

Ad cunas cane, ligneamq; caulam
Ad caulam cane, lignearq; cunas,
Versu diuite, nobiliq; Musa,
Musa diuite nobiliq; versu,
Cui carmen lerido simul nitore
Et carmen nitido simul leporis
Deduictum fluit, & leui susurro
Blanditur

Mich. Wudæ Hend. Bethl.

Blanditur tenerum auribus puelli,
Fucatum violistrabit volentem
Umbratumq; rosis rapit videntem
Dulciq; nectare potat audientem.

Nam nostræ Venus inuenusta venæ
Et nostræ decus indecens Camœnæ
Et nostri illipidus lepor Phaleuci
Floret floribus atque vere nullo.

In quendam..

Quod ludo fidibus Phaleucianis
Et mitto numeros Maronianos,
Quidam bile tunet Catoniana,
Me mordens odio Timoniano.

Ride Mula asinum Phaleuciana,
Nec bilem tremorans Catonianam,
Nec curans odium Timonianum,
Si sufferre nequit Phaleucianas,
Franget fune gulam Lycambiana,
Cum ludam fidibus Catullianis.

Green. Phil. Univ. Dept.

Historia.

Controversia cum Semitico

Protestationes pro junioris Unio-

Grancanaria et Lanzarotta

praeclarorum creationem et

Litteris deput. Romam 17. a 1759 fide-

Biblioteka Jagiellońska

stdr0027264

